



RES IUDICATA
Bírák a Társadalmi Tudatosságért Egyesület
2471 Baracska, Széchenyi utca 168.
Adószám: 19290405-2-07
web: www.resiudicata.hu
Email: resiudicataegyesulet@gmail.com
Tel: +36703789089; +36703185875; +36302640629

A Res Iudicata Egyesület egyik fő tevékenysége, hogy programjaival fiatalokat szólítson meg, legyenek szerencsésebb vagy hátrányos helyzetűek, illetve tagjaink közül többen a bírói munkájuk során évtizedek óta foglalkoznak fiatalkoriak ügyeivel. Ezért a javítóintézettel kapcsolatos híreket őszinte megrendüléssel és mély szomorúsággal figyelve szeretnénk kifejezésre juttatni, hogy a javítóintézet börtönné tétele és az áldozatok hibáztatása nem megoldás, hanem a gyermekvédelem válságának a további mélyülését jelenti.

Magyarország az 1991. évi LXIV. számú törvénnyel ratifikálta a Gyermekjogi Egyezményt, amely világosan és félreérthetetlenül fogalmaz a gyanúsított, megvádolt vagy bűnösnek nyilvánított gyermekek jogait illetően. Ezeket a jogokat jelenleg törvény biztosítja számukra. Az Egyezmény előírja, hogy a részes államok - így Magyarország is - elismerik a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt vagy bűnösnek nyilvánított gyermekek olyan bánásmódhoz való jogát, amely előmozdítja a személyiség méltósága és értéke iránti érzékének fejlesztését, erősíti mások emberi jogai és alapvető szabadságai iránti tiszteletét, figyelembe veszi a korát, valamint a társadalomba való beilleszkedés és abban építő jellegű részvétel elősegítésének szükségességét. Ennek biztosítása a gyermek joga és az állam kötelessége.

A magyarországi javítóintézetek szerepe kettős, egyrészt a fiatalok elkövetők itt töltik letartóztatásukat, illetve javítóintézeti nevelésüket, másrészt a gyermekvédelmi rendszer részeként oktató-nevelő funkciójuk van. Tehát szeretnénk hangsúlyozottan felhívni a figyelmet arra, hogy a javítóintézeti nevelés nem szabadságvesztés büntetés. A javítóintézet nem a fiatalok börtöne és a célja a fiatalok bűnelkövetők eredményes nevelése, oktatása és a társadalomba való beilleszkedésének elősegítése. A Büntető Törvénykönyv élesen elválasztja egymástól a fiatalok börtönét és a javítóintézetet, kifejezetten az elérendő cél és a gyermekek védelme, nevelése és alapvető jogaik biztosítása érdekében. A letartóztatásban lévő gyermekeket pedig ugyanúgy, mint mindent embert, megilleti az egyik legalapvetőbb emberi jog, az ártatlanság védelme.

Ha egy gyermeket a bíró javítóintézeti nevelésre ítélt, akkor lehetőséget lát az eredményes nevelésre, aminek érdekében az intézeti elhelyezés szükséges. Ez egy speciális intézkedés olyan esetekben, amikor a gyermek személyi körülményei, vagy az elkövetett bűncselekmény jellege miatt nem szükséges szabadságvesztés kiszabása, de a szabadság elvonásával járó intézkedés indokolt. Ez egy esély. A javítóintézeti nevelés célja, hogy megmutassa a többségében hátrányos helyzetből érkező és rossz mintákon felnőtt gyermekeknek, hogy milyen jobb alternatívák vannak az életben, a kisiklott életüket a társadalomba visszavezesse, az agresszióra, bűnös cselekedetre hajlamos gyermekeket megpróbálja helyes irányba fejleszteni, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak. Az intézet feladata a beilleszkedési zavarok enyhítése, a pszichés állapot rendezése, az iskolázottság és a szakmai képzettség fejlesztése. Ahogyan sehol, úgy itt sem lehet a fegyelmezés eszköze az agresszió, különös tekintettel a gyermekbántalmazás területén hirdetett zéró toleranciára. A gyermekbántalmazás tiltása még fontosabb egy olyan intézményben, ahol olyan gyermekek nevelése zajlik, akik otthon családi körben nem helyes példát láttak, és a javítóintézeti nevelés feladata, hogy ezt pótolja.

A Budapesti Javítóintézet Alapító Okirata szerint az intézet alaptevékenysége a bíróságok által letartóztatásba helyezett, illetve szankcionált fiatalok számára javítóintézeti ellátás és nevelés biztosítása, őrzésükön túl oktatásuk, szakmai képzésük, személyiségük helyes irányba történő fejlesztése. Ahogyan az intézet honlapján olvasható, nem tisztük és nem is céljuk büntetni, hanem nevelnek, tanítanak, szocializálnak. Küldetésük, hogy a szociálisan hátrányos helyzetből, komoly deficittel érkező elesett, bajba került gyermekeknek védelmet, támogatást nyújtsanak. Oktatással, képzéssel, munkára nevelésükkel segíteni kell őket a képzettségbeli és szocializációs hiányaik pótlásában, hogy esélyt kapjanak egy tisztább, jobb életre, a zökkenőmentesebb társadalmi beilleszkedésre. Erre azért van kiemelt szükség, mert az itt elhelyezett fiatalok nagy száma hátrányos helyzetű, többségük nem családban él, és a kortársaikhoz képest sok szempontból jelentős lemaradásban vannak.

Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, először is nem állhat olyan személy a javítóintézet élén, nem vezetheti a javítóintézetet olyan ember, aki az agresszióra hajlamos, bűncselekményt elkövető gyermekeknek a bántalmazást, az agressziót, a bűncselekmény elkövetését tanítja. Ez súlyos hiba. Másrészt elengedhetetlenül szükséges a szakképzett nevelők – és nem büntetés-végrehajtási őrök – motivált, lelkiismeretes munkája, a nevelők hitelessége, személyes példamutatása. A javítóintézetnek nyugodt fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó környezetben, személyre szabott neveléssel, pedagógiai szakemberekkel kell biztosítani az iskolai ismeretek átadását, a szakmai, pályaorientációs képzéseket. A szakemberek feladata a szocializációs hiányosságok pótlása, az egészséges életmódra történő felkészítés annak érdekében, hogy csökkenjen a jövőbeni bűnelkövetés valószínűsége, ami a társadalom védelmét is szolgálja.

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra is, hogy a javítóintézet a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a gyermekek védelmét ellátó intézmény, amely a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter közvetlen felügyelete, irányítása alatt állt törvényben meghatározott szabályok szerint, 2025. december 10. napjának 11 órájáig.

Budapest, 2025. december 10.

A Res Iudicata Elnöksége